

Članovima OZ SDŽ-svima

Poštovane kolegice i kolege,

na Vaša pitanja koja se odnose na rad suda i odvjetnika u predmetima u kojima se ročišta održavaju na daljinu izvještavam Vas da, osim obavijesti Općinskog suda u Splitu koju smo Vam dostavili dostavili nemamo nikakvih drugih posebnih saznanja, uputa i iskustava. Zato Vam ovdje iznosim samo svoja mišljenja koja dijelim sa kolegama, odvjetnicima i sucima iz drugih gradova.

Kod zakazivanja ročišta na daljinu strankama se dostavlja poziv koji se i inače dostavlja za održavanje ročišta. Uz taj **poziv** im se dostavlja i **rješenje** (u skladu s čl. 115. st. 4. ZPP-a) kojim se određuje da će se ročište održati na daljinu upotrebom određenog programa (Zoom, Cisco Webex i sl.).

U tom rješenju se stranke upućuju:

- da za potrebe pristupa na ročište trebaju imati osobno računalo ili pametni telefon s kamerom i mikrofonom, s dovoljno brzom internetskom vezom te s instaliranim programom koji je dostupan za instalaciju na www.webex.com ili drugi, koji sud koristi,
- da se za pristup na ročište u zakazano vrijeme trebaju priključiti u prostor uređujućeg suca (Personal Room) te upisati broj (meeting number),
- u slučaju da se zbog tehničkih poteškoća ili iz drugih razloga ne može priključiti na ročište, stranka je o tome dužna obavijestiti uređujućeg suca putem telefona,
- ako se stranka ne priključi u prostor uređujućeg suca najkasnije 10 minuta od početka ročišta te ako u tom roku ne obavijesti uređujućeg suca o nemogućnosti priključenja na ročište, smatrat će se da nije pristupila na ročište.

Ako pojedini punomoćnici stranaka dođu na ročište neposredno, iako je ročište zakazano na daljinu, njima bi, ako to epidemiološke mjere dozvoljavaju, bilo omogućeno da sudjeluju na ročištu u sudnici, dok bi ostali punomoćnici pristupili ročištu na daljinu. S tim u vezi postavlja se više pitanja.

Jedno pitanje se odnosi se na obvezatnost pristupa ročištu na daljinu. Prema većini mišljenja sudac koji vodi postupak bi trebao odlučiti hoće li dozvoliti pristup strankama i njihovim punomoćnicima isključivo na daljinu ili pristup ročištu na daljinu predstavlja samo dodatnu mogućnost. To znači da stranke i njihovi punomoćnici imaju pravo izbora hoće li neposredno doći na ročište ili će ročištu pristupiti na daljinu. U pravilu bi stranke i njihovi punomoćnici trebali imati pravo opcije pa mogu odlučiti hoće li ročištu pristupiti na daljinu ili će doći neposredno u sudnicu, a samo u iznimnim situacijama (primjerice iz sigurnosnih razloga, radi zaštite zdravlja i slično) bi stranke i njihovi punomoćnici imali mogućnost pristupa ročištu isključivo na daljinu.

Postoji i pitanje tehničke naravi. Kad jedna stranka pristupa neposredno na ročište, a druga na daljinu, tada je potrebno osigurati tehničke mogućnosti za održavanje takvog ročišta. U takvim situacijama svaka strana bi trebala bi vidjeti i čuti drugu stranu. Stoga je neophodno da u sudnici osim računala kojim se koristi sudac, postoji još jedno računalo s kamerom i mikrofonom čime bi se omogućila audiovizualna komunikacija između stranke odnosno njezinog punomoćnika koji se nalaze u sudnici te stranke i njenog punomoćnika koji pristupaju ročištu na daljinu.

Pitanje je i kako saslušati stranke na daljinu kada su uz njih njihovi punomoćnici odnosno mogu li se na daljinu mogu saslušavati i svjedoci, na način da se osigura kontrola da nitko ne može utjecati na njihove iskaze. I vještaci bi mogli usmena pojašnjenja nalaza i mišljenja iznositi i na daljinu s tim da bi trebali osigurati upotrebu potrebnog programa.

Postavlja se pitanje i kako bi treće osobe kao javnost mogle na daljinu pristupiti na ročište, a da pri tom ni na koji način ne ometaju održavanje ročišta.

U praksi sudova koji već održavaju rasprave na daljinu postavilo se pitanje primjene čl. 127. st. 1. Zakona o parničnom postupku kod održavanja ročišta na daljinu. Prema toj odredbi zapisnik potpisuju sudac, zapisničar, stranke odnosno njihovi zakonski zastupnici ili punomoćnici i tumač. Budući da kod ročišta na daljinu stranke i njihovi punomoćnici nisu neposredno prisutni na ročištu, nisu niti u mogućnosti potpisati zapisnik. Smatramo kako se unatoč tome mogu održavati ročišta na daljinu jer je kod svakog zapisnika odlučan potpis suca kao službene osobe koja sastavlja zapisnik (čl. 126. st. 1. ZPP-a), dok stranke i njihovi punomoćnici nisu ni obvezni potpisati zapisnik (čl. 127. st. 4. ZPP-a). Kako bi se otklonila svaka sumnja u ispravnost zapisnika, sudac potpisuje zapisnik elektronski odmah nakon završetka ročišta te se nakon toga zapisnik dostavlja punomoćnicima stranaka putem eKomunikacije.

U odnosu na elektronsko potpisivanje zapisnika od strane suca koji vodi raspravu, zapisnik nije moguće u eSpisu elektronski potpisati ako se pohrani kao sudska radnja, već isključivo ako se spremi kao odluka/dopis. U vezi s tim bilo bi potrebno omogućiti da se zapisnik može elektronski potpisati i ako se spremi kao sudska radnja. Očekivane su izmjene ZPP-a koje određuju način pristupa na ročište koje se održava na daljinu u odnosu na stranke, ostale sudionike postupka i javnost, kao i predvidjeti da zapisnik potpisuje samo sudac.

S poštovanjem

Zdenka Monterisi, Predsjednica

HRVATSKA ODVJETNIČKA KOMORA

ODVJETNIČKI ZBOR SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE
Zdenka Monterisi, Predsjednica
21 000 SPLIT, Zrinjsko - Frankopanska 8
Tel (021) 360-777, fax (021) 314-266
E-mail: zdenka.monterisi@odmonterisi.hr
E-mail: split@hok-cba.hr